

tudi zadostuje. Ako pa damo trtam visoke kole, ob katerih imajo mladike priliko visoko se penjati, potem se ve, da tudi mnogo močnejše rastejo in jih moramo vsaj po 1-50 m. narazen saditi, sicer se preveč obsenčujejo, vsled česar posebno v dalnjih delih les dovolj lepo ne izzori. Ako sadimo samo v pojedine vrste, potem je oddaljenost po 1 m. med trtami popolnoma dovoljna, bodi pri kojikoli izgoji, kajti tu dobijo trte od zadi in predi dovolje svitlobe. Ko vemo, kako oddaljenost morajo imeti trte med seboj, potem je razdelitev tacega, posebno manjega zemljišča kaj priprosta. Najprvo si zaznamljamo s koli dve vstrični črti, v katerih potem oddaljenost pojedinih vrst s količi zaznamljamo. Vsakokrat dvema količema, ki sta si nasprotna, potegnemo potem vrstico, ob kateri zopet zaznamljamo daljavo trte od trte.

Saditi zamoremo ključe, katere je dobro prej kacic 24 ur v vodo postaviti, da so svežeji, ali neposredno na ta jim odmenjena mesta ali jih pa poprej še pripravimo, to je: jih v primerno globoke jame narobe postavimo z vlažnim mahom in peskom od zgoraj zakrijemo, ter jih tu tako dolgo pustimo ležati, da počno že tako imenovani kalus delati. Ako tako postopamo, potem nam jih bode mnogo več prirastlo. Sadimo ali tako, da vsakemu ključu s kolom v zemljo luknjo zabodemo, ali pa celo jamico izkopamo. Kolikor navpičnejše jih stavimo, toliko bolje bodo rastle. Paziti moramo tudi, da vse votline med ključem in zemljo popolnoma izpolnimo; pri tem je kaj pametno med sajenjem drobno zemljo pritresati in vode prilivati. Najbolje je takoj visoke kole postaviti. Kjer so pa koli dragi, moremo na okoli vsacih pet ali več metrov po eden močen 4 m. visok stolp vsakokrat med dvema vrstama postaviti. Na vrhu teh stolpov napnemo močno žico. Od vsake trte desne in leve vrste potem na to v sredi napeto napnemo slabše žice, katere so doli na ob trtah zabitih koleh privezane. Taka podpora nas večasi primeroma mnogo manje stane, kakor pa koli. (Konec prih.)

Sejmovi. Dne 22. aprila pri Sv. Juriji v slov. gor. Dne 23. aprila v Dobji, v Ivniku, pri Sv. Juriji na Pesnici, na Ptuji in Hočah. Dne 25. aprila v Dohu, pri Sv. Juriji na j. ž., pri Sv. Juriji na Tabru, v Kostrivnici, pri Sv. Lenartu v slov. gor., v Mozirji, v Vojniku in v Vuzenici. Dne 27. aprila na Vranskem. Dne 28. aprila pri Sv. Antonu in Sv. Lenartu v slov. gor.

Dopisi.

Iz Celja. (Katoliškemu podpornemu društvu) za vzdrževanje dekliške šole šolskih sester v Celji so blagovolili darovati, oziroma letnino plačati p. n. č. udje: Fr. Naprudnik, duhovnik v pokoju, dve obligaciji po 100 fl., celjski okrajni zastop 100 gld., celjska posojilnica 150 fl., Fr. Ogradi, opat 50 fl., Konjska posojilnica 25 fl., Žalska posojilnica 15 fl., Peter Erjave, župnik v Trbovljah, Ant. Kržič, profesor v Ljubljani, Marija Flucher posestnica v Št. Petru pri Mariboru, po 10 fl., Celjska okolica 150 fl., Lovro Hrg, kanonik v Mariboru, Ant. Slander, župnik v Starem trgu, Andrej Zdolšek, kaplan na Paki, Mat. Vrečko, župnik na Ponkvi, Ant. Balon, župan na Vranskem, Vinko Kolar, kaplan v Galiciji, Ant. Ribar, župnik v Št. Vidu, Jak. Krušič, župnik v Št. Andražu, Ant. Veternik, kaplan v Trbovljah, okrajni zastop Vranski, posojilnica v Gor. Gradu, dr. Dav. Matek, prof. v Mariboru, Liza Stampe po 5 gld., Ana Dimec, posestnica v Medlogu, 4 gld., Jožef Atteneder, katehet v Celji, dr. Gustav Ipavie, zdravnik v Št. Juriju,

Ivan Prešern, župnik v Koprivnici, Maks Pleteršnik, c. kr. prof. v Ljubljani, Jan. Zupanc, cerkvenik, Ljud. Schellander, c. kr. fin. uradnik, Jak. Hribernik, spiritual v Mariboru po 3 fl., Jan. Zupanc, posestnik v Gaberjih, Ferd. Kager, pasar v Celji, Terezija Herič, posestnica, Jan. Schmid, bukvovez v Celji, Jan. Berglez, župnik v Artičah, Val. Mikuš, kaplan v Št. Juriji, Mat. Karba, kaplan na Doberni, Apol. Kladnik, hišinja, Alojzij Šijanec, župnik v Negovi, Ivan. Košar, župnik v Galiciji, dr. A. Brenčič, odvetnik v Celji, Mat. Murn, hiš. posestnik na Bregu, Mat. Kmecl, krojač v Celji, Val. Zupanc, posestnik na gornji Hudini, Neža Pfeifer, kuharica, Antonija Cerjak, posestnica v Rajhenburgu, Jozefa Štuler, hišinja, Marija Pišek, oštarica, Franc Ogrizek, kaplan v Št. Juriji po 2 fl., v pušici pri »Blaznu« 4 fl. 66 kr. Več skupaj 10 fl. 46 kr. Bog povrni vsem!

Od Sv. Martina na Paki. (Poštne stvari.)

Prisiljeni smo na dopis od 5. marecja v »Dom.« odgovoriti, kajti je tisti celo narobe. »Da bi bili mi Pačani znoreli, ali da bi nas plemenita oseba v nemškutarstvo napeljevala ali nam kaj zapovedovala«, to ni res, kakor tudi ne, da bi bilo poštarstvo krivo zavoljo nemškega pečata. Vsega tega krivi so ravno tisti, kateri so dopis sestavili in ga »Domovini« izročili. Prvi je v nemški rog zatulil M. P., možiček novega kopita, ki skozi velika očala gleda, pa se vendar spregleda. On je na železniško komisijsko vprašanje: kako se naj kolodvor imenuje, zahteval Rietzdorf, slovenskega imena Rečica, kakor se je dosedaj vedno slišalo, pa ni hotel imenovati, in to bi bila komisija takrat oboje zanesljivo vsprejela. Po pravici bi bil pa on moral reči, naj se imenuje »Št. Martin na Paki« v obeh jezikih, kajti tako je želelela cela fara, kakor tudi od vseh Pačanov in Šmartinčanov spoštovani gospod baron. Fara in občina se imenujete Št. Martin na Paki, postaja leži na Šmartinski in ne na Rečiški zemlji, je dvakrat bliže cerkve, kakor Rečica in v Šmartinu je še razen cerkve tudi farovž, kaplanija, dve šoli, občinska in šolska pisarna, blizu je tudi grad gospoda barona Warsberga, v Rečici ni pa ničesar posebnega. Gosp. P. se je v ti zadevi pomenkoval samo z Rečiskimi odborniki, za vse druge pa, če tudi jih je večje število, ni se zmenil in je neprenehoma svoj Rietzdorf ponavljal, ter je samo na svojo čast in korist gledal, ker v tisti vasi prebiva. Kdo je tedaj znorel, Pačani ali nekdo na Rečici? Iz te reči se je druga udrila. Kakor je vsakemu znano, morajo se manjši uradi po večjih ravhati, zato je morala poštarica, ako ravno ne rada, tudi nemški poštni pešat s kolodvornim imenom Rietzdorf sprejeti. Imamo pa zaupanje, da se nam naša prošnja s tem izpolni, da to ime odpravimo, ter za celo faro, ne pa samo za eno vas, ime Št. Martin dobimo; vse te stroške poravnava pl. gospod baron Warsberg sam. Če ravno je ta gospod rojen od matere nemškega jezika, vendar sedaj, ker med nami prebiva, s Slovenci drži, kar je pred nekaterimi leti pokazal, ko je slovenskega državnega poslanca volil. In tako je dokazano, kako po nedolžnem je dopisnik gospoda barona Warsberga napadel. Za zadnje si naj dopisnik dobro zapomni, da njegovih svetov nikakor ne potrebujemo, ker bi sicer še mi, pa Bog nas varuj, ž njim vred v nemčursko jamo zabredli. J. S.

Iz Šmarija pri Jelšah. (Naš trg) sluje kot eden najlepših slovenskih narodnih trgov slovenskega Štajerja. Kdor pa sam v trg pride, nikakor ne opazi, da je prišel v slovenski trg. Na vsaki hiši skoraj najde nemški napis, še celo table, ki značijo hišne številke, so edino le pisane v blaženem nemškem jeziku. Veliko tega je kriv občeznani pangerman Löschnigg, zadnja tri leta naš župan. Hočem Vas, dragi bralci, malo seznaniti s tem možakom. Priromal je od nekod iz Koroškega ter je

začel tukaj pred kakimi 15 leti malo trgovino. Dokler mu je slabo šlo, hlinil se je Slovenca, pa samo zaradi svojega dobička. Počasi pridobil si je od Slovencev Šmarijskega okraja nekaj novcev in si je s temi postavil v trgu lastno hišo. Od tega časa naprej začel je hoditi za majhno peščico privandranih nemčurjev, češ: sedaj sem že na konji in ne rabim več podpore od Slovencev. Akoravno pri njem skoraj sami Slovenci kupujejo, ozira se on s ponosom na svojo z velikimi črkami na lastni hiši napisano firmo, katera je pisana seveda samo v nemškem jeziku. Vprašamo ga, za koga ima to firmo? Gotovo ne za peščico Šmarijskih nemčurjev! Ako bi on moral od teh živeti, bil bi tako suh, kakor trska. Nasprotno je on s svojo trgovino vezan edino le na Slovence, teh pa on drugače poznati noče, kakor v svoji trgovini. Nemcem moramo pripoznavati, da se odločno držijo svojega gesla: »Svoji k svojim«. Prepričan sem, da nobeden Šmarijskih nemčurjev ne bi kupoval pri Slovencu, posebno pa še ne, ako ima ta slovensko firmo. Tako moramo tudi mi postopati in ne smemo polniti žepov nemčurskih ljudij z našim trdo prisluženim denarjem. Pa še drugo lastnost ima znani g. Löschnigg. On se ve izvrstno hliniti in dobrikati, se ve, da le tako dolgo, dokler svojega cilja ne doseže. Tako je Šmarijčane spravil že večkrat na led in zadnjič se tako daleč, da so ga bili pred tremi leti izvolili za župana. Hvala Bogu, dnevi njegovega županstva so že šteti, ne vrnejo se več. Šmarijčani postali bi v pravem pomenu Lemberžani, ako ga volite še enkrat. Upajmo, da se bodete Šmarčani vsaj sedaj vzdramili, sicer vam bode res peščica nemčurjev zrasla čez glavo.

Iz Lehna. (Volitev) obč. odbornikov se bliža. Črni oblaki se zbirajo nad našo občino, neki rozljanju podoben grom se od daleč sliši, in kmalu bodo stali obroženi nasprotniki naši pred nami. Volilci, stopite na noge, zbirajte se okoli svojih ter poženi sovražnika v beg! Ti so mislili, da le oni so sposobni občino zastopati, le oni so varčni gospodarji, a kako so se varali! Videli so, da tudi Slovenec zna dobro računati in umno gospodariti. V dokaz, da je to istina, so pohvaljive besede enega največjih naših sovražnikov. Rekel je tudi: »Le volite, kakor hočete, nas ne bo, saj je itak vse v redu«. Ne misli si, da si nas s tem pomiril, kajti ti boš prvi med našimi nasprotniki. Pri vas mož besede ni. Akoravno je v teku treh let občina veliko neobhodno potrebnih plačil imela, število ubožcev se pomnožilo, smo vendar občinski davek na 19°/₁₀₀ znižali. Obč. premoženja se je za precej lepo vsotico — 350 gld. — povečalo. Ali ni to lep dokaz umnega gospodarstva v občini? A vendar nas psujejo, z lažmi, kjer le mogoče, črnijo ter nas žalijo. — Nekateri so celo v jezi ali če so preveč v kupico pogledali, besede izgovorili, katere bi jim, ako bi mi tudi škodoželjni bili, lahko pod ključ pomagale. A mi se držimo besed Kristusovih: »Odpustite jim, kajti oni ne vedo, kaj delajo«. Zakaj se oni neki jezijo, zakaj smo jim trn v peti? Da smo jih pred tremi leti v njih ožji domovini premagali, obč. pisarno iz Št. Lovrenca v Lehen t. j. v sredo občine prepeljali, kamor imajo zdaj vsi občani enako daleč, tega pozabiti ne morejo. Ali ni to za vse prav? Prej smo morali 2 do 2¹/₂ uro dobro hoditi, da smo prišli do v tuji občini ležeče obč. pisarne; zdaj je pa na vse strani le eno uro. Kaj bi oni neki rekli, ko bi se tudi mi z obč. pisarno v tujo občino — v Ribnico — preselili? Volilci, le vsi pridite in pokazati jim bomo, kako se v Lehnu voli, akoravno je nasprotnikom nek velik tržan izračunal, da bo vse dobro šlo in da nas bodo naklestili. Kar so nam že pred tremi leti prerokovali, bode se njim drugič zgodilo. Le močno naj svoje jope držé, drugače jih v begu veter odnese. Če se pa njih prerokovanje vres-

niči, potem si le uha dobro zamašimo, kajti Krecenbaški medved bo takó rjul, da se bodo vse drobne živali poskrile in se v mirnejše kraje preselile; tudi nam ne bo prestatu. Kakor si bomo postlali, tako bomo ležali. V kratkem mislijo v Št. Lovrenci novo, velikansko šolsko poslopje staviti. Ti stroški bodo tudi nas precej zadeli. Obč. odbor je tedaj sklenil, naj bi se še ta stavba odložila, ker davkoplačilci so itak s plačili zelo obloženi. Kaj so pa nasprotniki storili? Napravili so pismo proti sklepu obč. odbora ter so podpise na tihem nabirali. Tedaj volilci, pridite in pete jim bomo nabrusili.

Izpod Boča. (»Na Boču«.) Ne da bi se Boča sramovali; njemu je taka krasota, kojo si tuje iz dalnjih krajev ogledujejo. Sicer pa naslov »na Boču« ni resničen ali opravičen, kateri se je kraju ali fari Sv. Florijana pridjal. Od tega kraja do Boča je dosti pota, med kojim se nahajata še dva bregova, namreč Ravno Cerje pa Cerovec. Če bi ta naslov prisodil kojemu kraju, bila bi to še prej Kostrivnica. Malo bolje zadene reč naslov, gori stavljeni: »Izpod Boča«. Sploh pa morebiti pridevek ni bil srečen a tudi dandenešni priimkov ne dadó po bregovih ali malih vodah, marveč kraje privezujejo večjim bližnjim mestom in trgom.

J. V.

Iz Noršinec. (»Hanzek«.) Naš Hanzek je sin slovenske matere pa hoče biti danes več, kakor je pravi Nemec, rojen v daljnem Berlinu. Naš Hanzek se nikoli nikjer ni nemščine učil, hodil je sicer v ljudske šole v Ljutomeru, pa tukaj mu še slovensčine niso mogli v glavo zabiti. Ker je bil vojak, lahko bi se sicer v Gradci nemščine naučil, toda ošabnost mu ni tega pripustila, ker blebetal je vselej le po svoje, ako je z nemškimi svojimi tovarši prišel v dotiko, misleč, da se bodo oni učili še od njega. Čudno nemščino govori naš Hanzek in se s tem še baha, ter grdo zasramuje svoj materni jezik. Dragi bralec, ki pridete z njim v dotiko, lahko se o njegovi nemščini prepričate. Pri Ljutomerskih nemčurjih pa opravlja Hanzek imenitno službo ogleduha. Ako imajo narodnjaki naši svoje shode ali veselice, povsodi se rad skrivaj približa ta imenitni služabnik nemčurjev, da potem na tanko sporoči Herodovi zlahti, kako se kljubu vsem nemčurskim zaprekam Slovenec veseli in napreduje. Ne zameri mi, Hanzek, pa tega, kajti bliža se spomlad, goveda in konji se začno misiti, popuščajo staro dlako in dobivajo novo lepšo, tedaj želim, da tebe to moje pisanje spametuje, da se boš tudi ti zmisil in postal iz nemčurskega mršeta zopet gladki Slovenec. Ali se spominjaš evangeljskih besed: Povem vam, da bode večje veselje v kraljestvu nebeškem nad enim grešnikom, kateri se spokori, kakor nad 99, ki pokore ne potrebujejo!

L.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Prihodnji torek snide se državni zbor na Dunaji in dobi jako imenitnih rečij v posvetovanje. Ena je občila, razne železnice po in okoli Dunaja; za-nje račun se stroškov na 41 milijonov, druga pa je potlej nova veljava za denar. V nji bode krona, vredna pol goldinarja, podlaga ter ima sto vinarjev. Deset kron, sedanjih pet goldinarjev, in dvajsti kron bode zlatih, navadne krone pa bodo iz srebra, isto tako 20 in 50 vinarjev. Vinar, dva vinarja in pet vinarjev bodo iz bronu. — V maju meseci snidete se potem delegaciji, avstrijska in ogerska, v Budimpešti. Od njiju tirja neki vojni minister precej velicih svot na novo, toda avstrijski in